

Bolivia - het Cerdet project

Dit spel is gemaakt door de ZWO-commissie van Akkrum, zij hebben gekozen voor drie projecten van Kerk in Actie in Bolivia, Cerdet, Centro Juana Azurduy en Iseat. Op de startzondag is in de kindernevendienst een gesprek geweest over geloven en konden de kinderen vriendschapsarmbandjes maken of ganzenbord spelen. Het ganzenbordspel is Oerhollands ganzenbord heb je misschien wel thuis, of anders je ouders wel. Het is ook te koop bij speelgoedwinkels... Kijk wel even of de nummers corresponderen met het spel dat je hebt.

Jullie behoren tot het inheemse volk van de Weenhayek. Een volk dat woont langs de oevers van de rivier Pilcomayo. Dit uitgestrekte natuur- en leefgebied, de Gran Chaco, ligt verspreid over drie landen: Bolivia, Argentinië en Paraguay. De Boliviaanse Chaco is het werkgebied voor CERDET, het centrum voor de regionale studie en ontwikkeling van Tarija. CERDET geeft de gemeenschappen steun om hun rechten te bepleiten en hun leefwijze te verdedigen.

3. Een olie- en gasmaatschappij heeft net delen van jouw land ontnomen om te kunnen boren naar olie. Je hebt nergens om te wonen. Opnieuw beginnen.

6. Jouw dorp heeft niet veel contact met het buitenland gehad maar heeft besloten om de ondersteuning van CERDET te accepteren. Het project gaat jullie helpen onderhandelen met internationale gasbedrijven om de milieuschade die ontstaat bij de winning van gas te vergoeden. Je leert op te komen voor je eigen belangen. Goed zo! Je mag nog een keer hetzelfde aantal ogen van de dobbelsteen vooruit.

9. Je hebt een goede visvangst uit de rivier Pilcomayo. Genoeg om een week vooruit te gaan. Mooi! Nog een keer gooien.

12. Jij en dorpsgenoten hebben oude missionarissen verwelkomd maar daardoor zijn jullie je eigen tradities vergeten. Je zus wordt verkouden maar niemand weet meer welk kruid haar zou kunnen helpen. Blijf nog een beurt bij haar ziekbed.

15. Jouw dorp moet ruimte maken voor een nieuw sojaveld. Blijf twee beurten staan om een nieuwe locatie te zoeken.

18. De leiders in jouw gemeenschap hebben een deal gemaakt met een oliemaatschappij. Jullie krijgen geld, maar niet jullie land terug. Hetzelfde aantal vakken terug als de ogen van de dobbelsteen.

21. Je hebt besloten om meer te leren over de rechten die je hebben over je grond. CERDET geeft je daarin training. 2 vakjes extra vooruit.

24. Een oude zilvermijn ligt vlakbij jullie dorp. Bij de winning van het zilver wordt veel water gebruikt, dat de rivieren vergiftigt en dus ook het drinkwater. Jij wil dat het mijnbedrijf het afvalwater beter reinigt en opvangt bij de mijn zelf en niet meer loost op de rivier. 2 beurten blijven staan om erover te kunnen onderhandelen.

27. Jouw gemeenschap eist jullie land terug van een groep kleinere boeren. De boeren verkopen hun producten op de lokale markt. Als inheemse groep hebben jullie veel land nodig om te kunnen jagen en eten te verzamelen. Jullie verliezen de rechtzaak en krijgen jullie land niet terug. Terug naar vak 10.

30. Jouw gemeenschap is een van de 22 die ook internationaal deelneemt aan de activiteiten van Kerk in Actie. Je leert veel van de ervaringen van andere inheemse volken uit Argentinië en Paraguay. Je krijgt er meer zelfvertrouwen door. Je mag 4 vakken extra vooruit.

33. 's Morgens ga je naar school en 's middags ben je vrij. Je vader is chauffeur in een taxibusje. Jij helpt hem door uit de raam te hangen en te roepen waar het busje heenrijdt. Sla een beurt over terwijl je bij je vader werkt.

36. Jouw juf heeft nooit een opleiding gevolgd en kan niet goed les geven. Nu is er een nieuwe juf die wel weet hoe je les geeft. Jij kan nu eindelijk leren lezen en tellen maar moet dus terug naar groep 3. Ga terug naar vak 28.

39. Je krijgt de kans om met jouw vader, een van de leiders in jullie gemeenschap, te reizen naar Nederland om fondsen te werven. Mooie kans maar 3 beurten overslaan tijdens jullie verblijf in Nederland.

42. CERDET heeft geholpen met het terugkrijgen van een groot stuk grond voor jouw gemeenschap. Ga 2 vakken vooruit.

45. Je moeder en haar vriendinnen weven tassen en hebben net heel veel kunnen verkopen aan een busje toeristen . Het geld kunnen zij gebruiken om medicijnen te kopen. Ga naar de apotheek in vak 50.

48. De vruchten van het *algarrobo* boom is lekker, maar als je het te lang laat staan wordt de suiker in de vrucht alcohol. Veel van de ouderlingen in jouw dorp drinken deze sterke borrel. Jij gaat het ook proberen - maar het is sterker dan je denkt! Foutje! Begin opnieuw bij vak 1.

51. Jouw dorp is weer zelfstandig geworden (net als toen je opa klein was). Het kweekt zijn eigen mais, pompoenen, bonen en watermeloenen, jaagt hert, armadillos en konijn, zoekt honing en verzamelt vruchten. De vezel van de *Chaguar* boom wordt gebruikt om tassen, matten, touw en kleren te weven. Het gaat goed met het dorp. Ga verder naar vak 56.

54. Het is een erg warme zomerdag - bijna 50 °C. Gelukkig is het lekker koel in je hut gemaakt van modder en met een dak van takken en bladen. Blijf lekker koel liggen. 2 beurten overslaan.

57. Je voelt je misselijk - maar wat zeiden je voorouders nou over dat ene kruid dat kan helpen tegen hoofdpijn? Je weet het niet meer, ga vlug terug naar vak 50 om advies in te winnen van de apotheker .

60. Een ander dorp is afhankelijk van de mijn vlakbij en gelooft niet dat het de rivier vervuult. Jouw dorp moet met bewijs komen. Ga 4 vakken terug om informatie te verzamelen.

63. Het is weer een erg warme zomerdag - bijna 50 °C. In jouw hut blijft het lekker koel. 2 beurten overslaan.

66. Je begrijpt dat jullie niet de eenigen zijn die van de rivier moeten leven. Je streeft er naar om op een duurzamer manier te leven. Dan is de toekomst ook wat zekerder. Een goede streven! Ga direct naar vak 68.

